

Sisällys

1 Itsenäinen ajattelu 10

Elämässä tarvitaan rohkeutta	12
Minäkäsitys vaikuttaa rohkeuteen	14
Hyvään elämään kuuluu oikein toiminen	15
Teot voivat olla moraalisia tai moraalittomia	17
Filosofia auttaa eettisessä harkinnassa	18
Eettiset kysymykset koskevat yksilöitä ja yhteisöjä	19
Eettinen harkinta vaatii pysähtymistä	20
<i>Sokrates</i>	21
<i>Taito ja tehtävät</i>	22

2 Elämän tarkoitus, arvot ja hyveet 24

Mikä on elämän tarkoitus?	26
Arvot ovat tavoittelemisen arvoisia	27
Arvojen määrittely ei ole ongelmaton	28
Normit suojelevat elämää	29
Arvomaailma on kokonaisuus	30
Ihanteena hyveellinen ihminen	31
Ihmiset pyrkivät välttämään kärsimystä	32
<i>Martha Nussbaum</i>	33
<i>Taito ja tehtävät</i>	34

3 Valinnat, vapaus ja vastuu

Elämä koostuu valinnoista	36
Tarpeita on monenlaisia	38
Tieteessä tutkitaan tarpeita	39
Arvot ja moraaliset tunteet ohjaavat valintoja	40
Moraaliset valinnat vaativat harkintaa	41
Vapaus on moraalin edellytys	42
Moraalia voidaan pitää velvollisuutena	43
Kultainen sääntö tunnetaan ympäri maailmaa	44
<i>Anna Politkovskaja</i>	45
<i>Taito ja tehtävät</i>	46

4 Seurausten eettinen arviointi

Teoilla on seurauksia	50
Seuraukset näkyvät heti tai pitkän ajan kuluttua	52
Seurausetiikka keskittyy teon seurauksiin	53
Utilitarismissa keskitytään koko maailman hyvinvointiin	53
Valinnoilla on kaukaisia seurauksia	54
Tahallisuus ja tarkoitus vaikuttavat teon arviointiin	55
Heinzen dilemma on vaikea ongelma	56
Etiikan teoriat voivat auttaa arkipäivän valinnoissa	57
<i>Peter Singer</i>	58
<i>Taito ja tehtävät</i>	59

5 Sananvapaus ja median etiikka 64

Jokaisella on sananvapaus	66
Sensuuri rajoittaa sananvapautta	67
Mitä tahansa ei saa sanoa	68
Media on vallan vahtikoira	68
Joskus levitetään virheellisiä uskomuksia	70
Internet mullisti tiedonvälityksen	71
Internetillä on varjopuolensa	72
Vaikuttaminen on saanut uusia väyliä	74
<i>Julian Assange</i>	75
<i>Taito ja tehtävät</i>	76

6 Ihmissuhteiden etiikka 78

Eettinen harkinta kuuluu ihmissuhteisiin	80
Perheitä on monenlaisia	81
Rakkaus ei ole vain rakastumista	82
Ystävyys on taitolaji	83
Seksuaalisuus muuttuu läpi elämän	84
Sukupuoli on henkilökohtainen kokemus	85
Jokaisella on oikeus päättää omasta kehostaan	86
Normit ja tabut vaikuttavat ihmissuhteisiin	87
Yhteisöt pitävät jäsenistään huolta	88
<i>Viima Lampinen</i>	89
<i>Taito ja tehtävät</i>	90

7 Elämän ja kuoleman kysymykset 92

Jokaisen elämä on ainutlaatuinen	94
Abortti keskeyttää raskauden	95
Kriisit vaativat sopeutumista	97
Vanhuus on oma elämänvaiheensa	98
Kuolema on osa elämää	99
Saattohoito auttaa kuolevaa ja hänen läheisiään	100
Eutanasia herättää keskustelua	101
Itsetuhoinen ihminen tarvitsee apua	102
Kuolemaan liittyvät riitit lohduttavat surussa	103
Jotkut uskovat kuolemanjälkeiseen elämään	105
<i>Pekka Hyysalo</i>	107
<i>Taito ja tehtävät</i>	108

8 Terveiden ja hyvinvoinnin etiikka 110

Terveys on kokonaisuus	112
Ihanteet vaihtelevat eri aikoina ja kulttuureissa	113
Mielestä on hyvä pitää huolta	115
Ihminen tarvitsee lepoa	116
Kilpaurheiluun liittyy eettisiä kysymyksiä	118
Tiede on terveyden tukipilari	120
Ihminen etsii onnea	121
<i>Sigmund Freud</i>	123
<i>Taito ja tehtävät</i>	124
Hakemisto	126
Kuvalähteet	130

